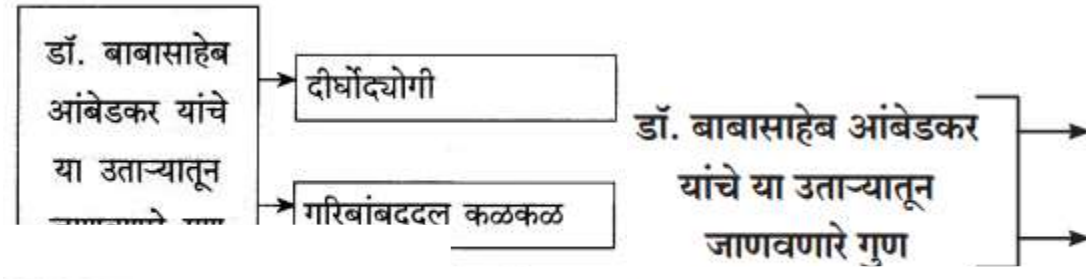

12th Marathi Guide Chapter 6.1 आत्मविश्वासासारखी शक्ती नाही Textbook Questions and Answers

नमुना कृती

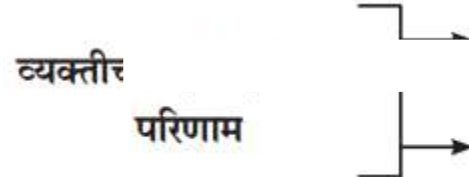
1. कृती करा.

प्रश्न अ.

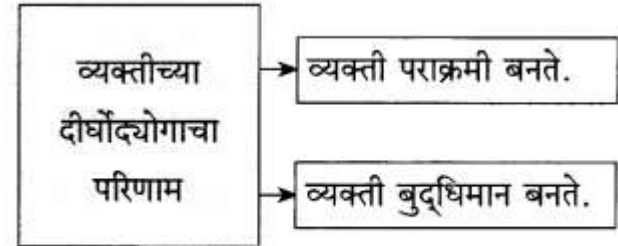

उत्तर :

प्रश्न आ.

उत्तर :

2. अभिव्यक्ती.

प्रश्न 1.

व्यक्तीच्या जीवनातील ‘आत्मविश्वासाचे’ स्थान स्पष्ट करा.

उत्तर :

आत्मविश्वास म्हणजे स्वतःचा स्वतःवरील विश्वास. व्यक्तीच्या जीवनात या आत्मविश्वासाला खूप महत्त्व असते. आपल्या क्षमतांची ओळख पटली की आपण कोणकोणती कामे करू शकतो. ते कळते. मग आपण आपल्याला जमणारी कामे निवडतो. आपल्याला काम करताना त्रास होत नाही. त्याचे कष्ट जाणवत नाहीत. उलट, ते काम करताना आपल्याला आनंद मिलतो. अशी आवडीची कामे करीत जगणे म्हणजे आनंदी जीवन होय.

आपले जीवन आनंददायक व्हायचे असेल, तर आपल्याला आवडती कामे करायला मिळाली पाहिजेत. त्यासाठी आपली क्षमता आपल्याला कळली पाहिजे. तशी ती कळली, तर आपल्याला आत्मविश्वास येईल, म्हणजेच, आनंदी, सुखी जीवनासाठी आत्मविश्वासाची गरज असते. आत्मविश्वासामुळे आपण कितीही कामे करू शकतो. कितीही कठीण कामे करू शकतो. खूप कामे करणे दीर्घोदयोग. दीर्घोदयोगामुळे आपल्या हातून खूप कामे होतात. विशिष्ट क्षेत्रात आपली कीर्ती पसरते. म्हणजेच आपण पराक्रमी बनतो.

आणखी एक बाब लक्षात घेतली पाहिजे. खूप कामे करण्यामुळे कामे अचूक कशी करावीत, भरभर कशी करावीत, हे कौशल्य आपला मेंदू वाढवीत नेतो, हीच बुद्धिमत्ता होय.

थोडक्यात, आत्मविश्वासामुळे माणूस पराक्रमी व बुद्धिमान होतो, हे बाबासाहेबांचे म्हणणे अक्षरशः खरे आहे.

Marathi Yuvakbharati 12th Digest Chapter 6.1 आत्मविश्वासासारखी शक्ती नाही Additional Important Questions and Answers

फरक लिहा :

प्रश्न 1.

बालपणची बाबासाहेबांची स्थिती	आजच्या गरीब मुलांची स्थिती
------------------------------	----------------------------

बालपणची बाबासाहेबांची स्थिती	आजच्या गरीब मुलांची स्थिती
बाबासाहेबांना चांगल्या सोयी मिळाल्या नव्हत्या. कोणतीही अनुकूलता नव्हती.	आजच्या काळात साधनसामग्रीने सुसज्ज अशी अनुकूल स्थिती.

कृती करा :

प्रश्न 1.

बाबासाहेबांची बालपणची परिस्थिती	→	
	→	
	→	
	→	

बाबासाहेबांच्या दीर्घोदयोगाची उदाहरणे	→	
	→	
	→	

उत्तर :

बाबासाहेबांची बालपणची परिस्थिती	→	राहायला बीडीडी चाळीतील 10 × 10 ची लहान खोली.
	→	एवढ्याशा लहान खोलीत आई-बाबा, भावंडे इत्यादी.
	→	सगळेजण एकत्र राहत.
	→	1 पैसाच्या घासलेट तेलावर अभ्यास करावा लागे.

बाबासाहेबांच्या दीर्घोदयोगाची उदाहरणे	→	इंग्लंडमध्ये 8 वर्षांचा अभ्यासक्रम 2 वर्षे 3 महिन्यांत पूर्ण केला.
	→	इंग्लंडमध्ये ते रोज 24 तासांपैकी 21 तास अभ्यास करीत.
	→	भारतात आल्यावर रोज 24 तासांपैकी 18 तास काम करीत.

आत्मविश्वासासारखी शक्ती नाही **Summary in Marathi**

आत्मविश्वासासारखी दुसरी दैवी शक्ती नाही. आम्ही आमच्यातील आत्मविश्वास गमावता कामा नये. उदा., कुस्ती खेळण्यासाठी आखाड्यात उतरलेल्या पहिलवानाने दुसऱ्याच्या ठणठणीत दंड थोपटण्याने घाबरून गर्भगळित झाल्यास त्याच्या हातून काहीतरी होणे शक्य आहे काय? मी तर नेहमी असे म्हणत असतो, की मी जे करीन ते होईल. अर्थात, मी हे सर्व आत्मविश्वासावर अवलंबून म्हणत असतो.

माझ्या या म्हणण्यामुळे काही लोक मला घमेंडखोर, प्रौढीबाज वगैरे दूषणे देतील; परंतु ही प्रौढी अगर घमेंड नसून आत्मविश्वासामुळे मी हे म्हणू शकतो. मी मनात आणीन तर सव्वा लाखाची गोष्ट सहज करीन. गरिबीच्या दृष्टीने विचार करता आजच्या गरिबांतील गरीब विद्यार्थ्यांपेक्षा माझी त्या वेळी मोठी चांगली सोय अगर मला इतर अनुकूलता होती असे नाही.

मुंबईच्या डेव्हलपमेंट डिपार्टमेंटच्या चाळीत दहा फूट लांब व दहा फूट रुंद अशा खोलीत आई-बाप, भावंडे यांच्यासह राहून एका पैशाच्या घासलेट तेलावर अभ्यास केला आहे. इतकेच नव्हे तर अनेक अडचणींना व संकटांना त्याकाळी तोंड देऊन मी जर एवढे करू शकलो, तर तुम्हांस आजच्या साधनसामुग्रीने सज्ज असलेल्या काळात अशक्य का होईल? कोणताही मनुष्य सतत दीर्घोदयोगानेच पराक्रमी व बुद्धिमान होऊ शकतो. कोणीही मनुष्य उपजत बुद्धिमान अगर पराक्रमी निपजू शकत नाही.

AllGuideSite :

Digvijay

Arjun

मी विद्यार्थिदशेत इंग्लंडमध्ये असताना ज्या अभ्यासक्रमास 8 वर्षे लागतात तो अभ्यास मी 2 वर्षे 3 महिन्यात यशस्वी त-हेने पुरा केला. हे करण्यासाठी २४ तासांपैकी 21 तास अभ्यास करावा लागला आहे. जरी माझी आज चाळीशी उलटून गेली असली तरी मी २४ तासांपैकी सारखा 18 तास अजूनही खुर्चीवर बसून काम करीत असतो. दीर्घोदयोग व कष्ट करण्यानेच यशप्राप्ती होते.

— भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

AllGuideSite